

Ο εκ δεξιών πειρασμός (Ιερομ. Χρυσόστομος Κουτλουμουσιανός)

Categories : [ΘΕΟΛΟΓΙΑ](#)

Date : 28 Νοεμβρίου, 2017

Ἡ «δεξιὰ» καὶ ἡ «ἀριστερά» δὲν ἔχουν νὰ κάνουν μόνο μὲ τὴν θέση τῶν κομμάτων στὸ Κοινοβούλιο. Χρησιμοποιήθηκαν γιὰ νὰ ὀρίσουν **δύο κατηγορίες πειρασμῶν στὴν πνευματικὴ ζωή**. Μάλιστα, ὁ «δεξιὸς» πειρασμός, ὡς πιὸ ἀδιόρατος, θεωρήθηκε καὶ ὁ πιὸ ἐπικίνδυνος!

Πότε ἕνας πειρασμός ἔρχεται «ἐκ δεξιῶν» καὶ πότε «ἐξ ἀριστερῶν»; Ἄς δώσουμε ἕνα παράδειγμα. Ὅταν ὁ πονηρὸς σοῦ ὑποβάλλει τὴ σκέψη νὰ ἐξαπατήσεις τὸν συνεργάτη σου γιὰ τὸ ἀτομικὸ σου ὄφελος, αὐτὸ εἶναι ἕνας «ἐξ ἀριστερῶν» πειρασμός. Γνωρίζεις ἀπὸ ποῦ προέρχεται, καὶ εἴτε τὸν δέχεσαι, εἴτε τὸν ἀπορρίπτεις. Ἐάν, ὅμως, τὸ πονηρὸ πνεῦμα σοῦ ψιθυρίσει ὅτι, τώρα ἀδελφέ μου εἴμαστε σὲ κρίση, ὁ συνεργάτης σου δὲν ἔχει οἰκογένεια, ἄρα ἐσύ δικαιολογεῖσαι νὰ τὸν ἐξαπατήσεις, χάριν τῶν παιδιῶν σου, τότε αὐτὸς εἶναι ἕνας «ἐκ δεξιῶν» πειρασμός, **παρουσιάζεται δηλαδὴ μὲ τὸ ἔνδυμα τοῦ ἀγαθοῦ σκοποῦ, ἢ ἔστω καὶ ὡς ἀναγκαῖο κακό**. Κατασκευάζει προφάσεις ἐν ἀμαρτίαις.

Ὁ ἐκ δεξιῶν πειρασμός μπορεῖ νὰ εἶναι ἀκόμη πιὸ ...ἅγιος! Ἐμφανίζεται ὡς ἄγγελος φωτός, μὲ εὐλαβικὲς σκέψεις καὶ χωρὶα ἀπὸ τὴν Ἁγία Γραφή. Παρουσιάζει στὸν νοῦ ἕνα ψέμα μὲ προσωπεῖο ἀληθείας. **Προβάλλει μιὰ ἀρετὴ, πὸ ὅμως εἶναι κακία μασκαρεμένη**. Ἔτσι, μπορεῖ νὰ προσάγει στὴν ψυχὴ τὴν ἐμπάθεια μὲ τὸ ἔνδυμα τῆς ὑπεράσπισης τῆς πίστεως. Καὶ νομίζει τότε ὁ ἐγωιστὴς καὶ μισαλλόδοξος πὼς εἶναι ὁ ζηλωτὴς τοῦ Θεοῦ. Ἄλλοτε μπορεῖ νὰ καλλιεργεῖ τὴ χαλαρότητα καὶ ἀδιαφορία μὲ τὸ ἔνδυμα τοῦ μέτρου καὶ τῆς πραότητος. Καὶ ὁ ἀδιάφορος καὶ νωθρὸς παρουσιάζεται ὡς εἰρηνικὸς καὶ πρᾶος. Ἄλλοτε μπορεῖ νὰ καλύπτει τὴ σκληρότητα μὲ τὸ ἔνδυμα τῆς ἀκρίβειας ἢ τῆς εἰλικρίνειας. Καὶ ὁ ἀνελεήμων προβάλλει ὡς ἀκέραιος καὶ ἀκριβολόγος. Κι ἄλλοτε παίρνει ἄλλες μορφές, γιὰ νὰ κρύψει τὴν ἀληθινὴ του μορφὴ, νὰ μπεῖ σὰν κλέφτης καὶ νὰ συλήσει τὴν καρδιά.

Οἱ πατέρες τῆς ἐρήμου γνωρίζουν τὶς μεθόδους τοῦ διαβόλου, γι' αὐτὸ καὶ μᾶς προειδοποιοῦν γιὰ ἕναν ἀκόμη λεπτότατο ἐκ δεξιῶν πειρασμό. Ὅταν ὁ νοῦς φθάσει στὸ σημεῖο νὰ προσεύχεται μὲ θερμότητα, ὅταν ὁ ἄνθρωπος αἰσθάνεται ἡσυχος καὶ ὀχυρωμένος, τότε οἱ δαίμονες, πὸ ἐπιδιώκουν νὰ ἀποπροσανατολίσουν, ἔρχονται ἀπὸ τὰ δεξιά, δὲν δηλώνουν ποιοί εἶναι, ἀλλὰ σχηματίζουν τὴν δόξα τοῦ Θεοῦ καὶ ἄλλων ἀγαπητῶν πραγμάτων. Τότε νομίζει ὁ νοῦς ὅτι πέτυχε τὸ σκοπὸ τῆς προσευχῆς. Ἔτσι ὁ πονηρὸς σπεῖρει στὸν ἐγκέφαλο τοὺς σπόρους τῆς κενοδοξίας καὶ

τῆς ὑπερηφανίας.

Πολὺ συχνὰ τὸ πονηρὸ πνεῦμα χρησιμοποιεῖ ἀλήθειες. Ἀληθεύει στὰ μικρά, προκειμένου νὰ μᾶς ἐξαπατήσει στὰ μεγάλα. Ἔτσι, ἀκόμη καὶ ἕνας μάγος μπορεῖ νὰ φανερώνει τὰ κρυμμένα ἢ νὰ «προφητεύει», καὶ ὑποστηρίζει ὅτι ἀντλεῖ δύναμη ἀπὸ τὸν Χριστό, ὅμως εἶναι μπερδεμένος μὲ τὸ κακό, καὶ προφητεύει αὐτὰ πὺρ σχεδιάζει ὁ ἴδιος ὁ πονηρός. Τοῦτο εἶναι ἰδιαίτερα ἐπίκαιρο στὴν ἐποχὴ μας, διότι ἡ δεισιδαιμονία πιάνει ρίζες στὶς ὑλιστικὲς κοινωνίες, καὶ σήμερα εἰσχωρεῖ ἀνεπαίσθητα στὴ ζωὴ ἀκόμη καὶ Χριστιανῶν. Καὶ ὁ ἅγιος καὶ ὁ μάγος μποροῦν νὰ γνωρίζουν τὸ ὄνομά μας ἢ τὸ πρόβλημα πὺρ μᾶς ἀπασχολεῖ. **Κριτήριο τῆς ἀγιότητος, ὅμως, εἶναι ἡ ταπείνωση καὶ ἡ ἀγάπη** πὺρ ἀναδίδει ὁ ἄνθρωπος ὡς φυσικό, εὐῶδες θυμίαμα.

Πῶς ἀναγνωρίζουμε τὸν ἐκ δεξιῶν πειρασμό; Πρῶτον, ἰσχύει μιὰ γενικὴ ἀρχή: Ἄν ἕνα γεγονός δὲν εἶναι ἀπὸ τὸν Θεό, ὁ διάβολος φέρει λογισμοὺς ὑπερήφανους. Δεύτερον, πρέπει νὰ ἐμπεδώσουμε ὅτι πολὺ συχνὰ αὐτὸ πὺρ μᾶς φαίνεται ἀπόλυτα σωστὸ καὶ ἀληθινὸ καὶ δίκαιο εἶναι ἀπλὰ **ἀντανάκλαση τοῦ προσωπικοῦ μας θελήματος.**

Εἶδε ὁ ἅγιος Ἀντώνιος τὶς παγίδες τοῦ διαβόλου ἀπλωμένες στὴ γῆ, καὶ θαύμασε καὶ ἀναρωτήθηκε, ποιός μπορεῖ νὰ τὶς νικήσει; Καὶ ἄκουσε μιὰ φωνὴ νὰ τοῦ λέει: **ἡ ταπεινοφροσύνη.** Ἡ ἀληθινὴ καὶ γνήσια ταπείνωση εἶναι αὐτὴ πὺρ ἀποκαλύπτει τὶς παγίδες τοῦ διαβόλου. Καὶ ἡ ταπείνωση δὲν εἶναι ἀπλῶς λογισμοὶ ταπεινώσεως οὔτε βέβαια λόγοι ταπεινόςχημοι καὶ σχήματα εὐσεβείας. Εἶναι ἡ **βαθιὰ συναίσθηση τῆς πραγματικῆς καταστάσεώς μας, πῶς εἴμαστε σκιᾶς ἀσθενέστεροι, πῶς ὅ,τι κι ἂν κάνουμε κι ἂν ἔχουμε, δὲν εἶναι δικό μας.**

Ἀξίζει νὰ μνημονεύσουμε ἐδῶ, ὡς παράδειγμα ταπεινώσεως, τὴ συνάντηση τοῦ ἀγίου Ζωσιμᾶ μὲ τὴν Ὁσία Μαρία τὴν Αἰγυπτία. Ὁ πρῶτος ἦταν ἕνας ἐνάρετος ἀββάς, πὺρ ἔφερε τὸ ὑπατο ἀξίωμα τῆς ἱερωσύνης. Ἡ δεύτερη ἦταν μιὰ πρῶην πόρνη, πὺρ ὅμως εἶχε ζήσει ὀλόκληρη ζωὴ στὴν ἔρημο καὶ εἶχε φθάσει σὲ ὑψίστα μέτρα ἀγιότητος. Στὸ ἀπρόσμενο συναπάντημά τους στὴν ἔρημο κανεὶς ἀπ' τοὺς δυὸ δὲν φαίνεται ὅτι γνωρίζει τὴν ἀξία ἢ τὰ μέτρα του. Ἀντιθέτως, καὶ οἱ δύο ἀκουμποῦν τὸ πρόσωπό τους στὴ γῆ, προσκυνοῦν ὁ ἕνας τὸν ἄλλον, ζητοῦν ὁ ἕνας τὴν εὐλογία τοῦ ἄλλου. Εἶναι μιὰ ταπείνωση πὺρ προέρχεται ἀπὸ τὴν ἀπλῆ καρδιά. Καὶ ἡ ἀπλῆ καρδιά πάντοτε συγκρίνει τὸν ἑαυτό της ὄχι μὲ τοὺς ἄλλους, ἀλλὰ μὲ τὴν ἄπειρη καθαρότητα καὶ ἀγιότητα τοῦ Θεοῦ. Ὅταν ἡ ψυχὴ μὲ τὴν προσκύνησή της φωτίζεται, τότε διακρίνει πόθεν προέρχεται ἡ σκέψη, τὸ αἶσθημα ἢ ἡ διάθεσή της.

Οὐσιαστικὰ **ἡ ταπείνωση ἐκφράζεται μὲ τὸ πνεῦμα τῆς μαθητείας.** Μαθητὴ διὰ βίου ἀποκαλεῖ τὸν ἑαυτό του αὐτὸς πὺρ ὀνομάσθηκε θεολόγος, ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Καππαδόκης. Καὶ οἱ γέροντες τῆς ἐρήμου ποτὲ δὲν δέχονταν κάποια ἀποκάλυψη,

χωρίς προηγουμένως να την θέσουν στην κρίση άλλων (πιο έμπειρων) αδελφών. Ἡ ἀλήθεια τοῦ Θεοῦ ἀποκαλύπτεται μέσα ἀπὸ τὴν διὰ βίου μαθητεία καὶ τὴν ἀγάπη.

Κάποιοι νομίζουν ὅτι τὰ ἐξωτερικά ἔργα ἢ ἡ ἐξωτερικὴ ἡσυχία ἢ ἕνας ὑποτυπώδης (ἢ ὑποτιθέμενος) ἀγώνας γιὰ τὴν πίστη, τοὺς καθιστοῦν διδασκάλους, εἰσαγγελεῖς, κριτὲς τῆς οἰκουμένης. Κι ἅς λένε «συγχωρήστε με ἀδελφοί», κι ἅς λένε «ἐγώ, ὁ ἁμαρτωλός», δὲν τὸ ἐννοοῦν. Καὶ δὲν ὑπάρχει μεγαλύτερος πειρασμός, ἀπὸ τὸ νὰ σκεφθοῦμε ὅτι ὁ ἀγώνας καὶ ἡ πίστη μᾶς παρέχουν τὸ δικαίωμα νὰ φερόμεθα ὡς κριτήριο ὀρθοδοξίας ἢ ὡς ἱεροεξεταστὲς, εἶναι ὅμως παράδοξο καὶ θαυμαστὸ τὸ πόσο ἡ αἴσθησις ὅτι ὁμολογοῦμε τὴν πίστη ἢ ὅτι ὑπερασπιζόμεθα τὴν παράδοσις μπορεῖ συχνὰ νὰ ἀγκιστρώνεται στὸν πιὸ ἀσυμβίβαστο ἐγωισμό. **Ὅταν δὲν ὑπάρχει ἀληθινὴ ταπείνωσις, ἡ καρδιὰ γίνεται σκληρὴ σὰν πέτρα**, βυθίζεται στὴν ἄβυσσο τῆς ἀμετάπειστης γνώμης, κάποτε καὶ τῆς ἀγνωμοσύνης. Κι αὐτὸ εἶναι ποὺ ὀνομάζουμε πλάνη.

(Ἀπόσπασμα ἀπὸ Ὁμιλία)

(Πηγή: koutloumous.com)